

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 9 września 2013 r.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku**

W związku z konsultacjami społecznymi projektu PZO dla obszaru Natura 2000 Dolina Stropnej PLH220037, przedstawiam następujące wnioski i uwagi:

1. W obszarze dominują cenne przyrodniczo łąki wilgotne typu *Cirsio-Polygonetum*. W opinii wielu przyrodników, łąki takie powinny być przedmiotem ochrony w sieci Natura 2000, tym bardziej że są siedliskiem chronionym w ujęciu Konwencji Bernenskiej, którą Natura 2000 ma wdrożyć w Unii Europejskiej. Istnieją w związku z tym różne podejścia, polegające na rozszerzających interpretacjach jednego z typów „naturowych” siedlisk przyrodniczych:

- zaliczanie wilgotnych łąk, zwłaszcza na torfach o soligenicznym zasilaniu w wodę, do siedliska 7230, mimo braku typowej roślinności mechowiskowej,
- zaliczanie wilgotnych łąk do siedliska 6510, tu zwraca się uwagę, że interpretacja siedliska w Interpretation Manual jest szersza niż tylko typowe łąki rajgrasowe,
- zaliczanie wilgotnych łąk do siedliska 6430.

Proponujemy omówić głębiej to zagadnienie w dokumentacji PZO, jest to bowiem główna przyczyna różnic między treścią SDF a opisem obszaru wynikającym z dokumentacji PZO. Podkreślamy, że niezależnie od ujęcia i niezależnie od aspektów formalnych celów ochrony obszaru Natura 2000, to zachowanie kompleksów łąk wilgotnych jest kluczowe dla zachowania walorów przyrodniczych doliny Stropnej.

2. Wnosimy o sprawdzenie, czy obszar (w tym łąki wilgotne nie uznane za siedlisko przyrodnicze) ten nie jest istotny dla czerwończyka nieparka, który na Pomorzu zwykle jest liczny w takich warunkach ekologicznych.
3. Dlaczego nie podjęto żadnej próby weryfikacji i oceny stanu zwierząt? Nie można powoływać się tu na „harmonogram prac”, bo to RDOŚ był zobowiązany zlecić prace nad PZO w takim terminie, by ich wykonanie było fenologicznie możliwe (w przeciwnym razie efektywności wydatkowania środków na PZO budzi wątpliwość).

4. Wobec braku prac nad minogiem strumieniowym trzeba przyjąć, że gatunek ten występuje, i ustalić dla niego odpowiednie środki ochronne. Powinno to być zachowanie koryta Stropnej w obszarze w stanie naturalnym (wraz z naturalnymi procesami je kształtującymi, w tym z naturalną dynamiką rumoszu drzewnego i osadów w rzece). Nie można ograniczyć środków ochronnych tylko do weryfikacji występowania gatunku, nie mając żadnych przesłanek że dane o jego występowaniu miałyby się nie potwierdzić.
5. Ustalenia dotyczące stref ochronnych wokół jezior są słuszne, ale powinny być wzmocnione. W szczególności:
  - a) Należałoby zastrzec niedostępność nowych miejsc na brzegach jezior do rekreacji,
  - b) Wykluczenie rozsączania ścieków do gruntu powinno dotyczyć nie tylko strefy 100m, ale całej zlewni bezpośredniej, przynajmniej jez. lobeliowego 3110; migracja biogenów w gruncie zachodzi na dystanse dłuższe niż 100m;
  - c) 5-metrowa strefa ochronna od gruntów ornych jest, zwłaszcza dla jeziora lobeliowego, zbyt wąska; należałoby pozostawić 5-metrową strefę w stanie naturalnym (z umożliw. rozwoju roślinności spontanicznej), a wykształcić i utrzymać ok. 20-30m strefę zagospodarowaną jak użytek zielony;
  - d) Celowe byłoby ograniczenia nawożenia gruntów rolnych, w strefie 100m od brzegów wód naturalnych (tj. jezior i rzeki - nie nawożenie w grudniu, styczniu i lutym, a nawozami mineralnymi także w październiku, listopadzie i marcu., niestosowanie gnojowicy) i na 20m od wszystkich wód)w tym rowów – niestosowanie nawożenia w ogóle).
  - e) W lasach strefa 30m od wód powinna być całkiem wyłączona z użytkowania gospodarczego i pozyskania drewna; pozostawiona procesom naturalnym. W strefie 60m od wód nie powinno być zrzębów zupełnych.

z poważaniem